

ROZHRANÍ PRO ZPŘÍSTUPNĚNÍ A PREZENTACI ZNALOSTNÍ DATABÁZE INTERPI – UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA

INTERPI – Interoperabilita v paměťových institucích

Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní
kulturní identity (NAKI)
(DF11P010VV023)

Zpracovali:

Marie Balíková (Národní knihovna)

Miroslav Kunt (Národní archiv)

Jana Šubová (Cosmotron Bohemia, s. r. o.)

Nadežda Andrejčíková (Cosmotron Bohemia, s. r. o.)

INTERPI

13. 11. 2015

Upozornění

Rozhraní pro zpřístupnění a prezentaci znalostní databáze INTERPI je vytvořeno jako webové aplikace a je určeno jak zpracovatelům, tak odborné komunitě.

Webové rozhraní je součástí kompletního řešení znalostní databáze. Prezentované údaje jsou závislé na vložených datech. Při práci s webovým rozhraním je nutné respektovat, že pro správnou funkčnost rozhraní je vyžadováno stabilní internetové připojení a využívání webových prohlížečů podle specifikace uvedené v této příručce.

Aktualizace

Vzhled i obsah rozhraní se mohou mírně měnit v závislosti na požadavcích odborné komunity a na rozvoji výsledků projektu. Především jsou pravděpodobné změny v nabízených vyhledávacích kritériích a ve struktuře zobrazených dat. Nastavení vyhledávacích kritérií a zobrazení dat je v kompetenci řešitelů projektu INTERPI.

V souvislosti s vývojem informačních technologií se může měnit i vzhled rozhraní (například vzhled ovládacích prvků jako jsou tlačítka, nabídky apod. je závislý na využívané verzi internetového prohlížeče koncového uživatele). Vzhledem k požadavku udržitelnosti výsledků projektu jsou předpokládány pravidelné aktualizace rozhraní, tak aby vyhovovalo požadavkům nových verzí internetových prohlížečů. Není možné vyloučit případné větší změny ve vzhledu rozhraní, pokud budou nevyhnutelné z důvodu zachování funkčnosti ve změněném prostředí.

Obsah

0	Úvod	4
1	Popis rozhraní.....	5
2	Úvod/Vyhledávání.....	6
3	Výsledky vyhledávání a detail entity	9
3.1	Výsledky vyhledávání	9
3.2	Detail entity	9
4	Historie vyhledávání	10
5	Košík.....	11
6	Služby registrovaného uživatele	13
6.1	Registrační formulář	13
6.2	Přihlášení	13
6.3	Správa údajů v uživatelském účtu	13
6.4	Zasílání novinek.....	14
6.5	Export záznamů z košíku	14

Seznam obrázků

Obr. 1: Příklad hlavního menu pro stránku Úvod	5
Obr. 2: Příklad hlavního menu pro stránku Výsledky vyhledávání	5
Obr. 3: Úvodní stránka rozhraní	6
Obr. 4: Příklad nabídky vyhledávacích kritérií	6
Obr. 5: Vyhledávání v konkrétní třídě	7
Obr. 6: Nabídka pro vymezení přesnosti zadaného dotazu	8
Obr. 7: Příklad zobrazení fazet ve výsledcích vyhledávání	9
Obr. 8: Nabídka pro práci s výsledkem vyhledávání	9
Obr. 9: Příklad využití záložek pro strukturované zobrazení informací o entitě v detailu.....	9
Obr. 10: Příklad historie vyhledávání.....	10
Obr. 11: Příklad obsahu košíku	11
Obr. 12: Odeslání vybraných výsledků na e-mail	12

0 Úvod

Rozhraní pro zpřístupnění a prezentaci znalostní databáze INTERPI (dále pouze „rozhraní“) vzniklo v roce 2015 jako výsledek projektu INTERPI. Cílem je poskytnout přístup odborné i široké veřejnosti k datům uchovávaným ve znalostní databázi INTERPI.

Rozhraní poskytuje:

- vyhledávání ve znalostní databázi a prohlížení znalostní databáze,
- prezentaci výsledků vyhledávání v podobě zkrácených informací o entitách,
- prezentace detailních informací o entitě.

Přístup k rozhraní

Rozhraní je přístupné na adrese: <http://search.interpi.cz/> nebo prostřednictvím odkazu „Vyhledávání“ na stránce: www.interpi.cz/.

Rozhraní je optimalizováno pro prohlížeče:

- Mozilla Firefox,
- Internet Explorer (od verze 9.0).

Doporučená šířka prostoru pro zobrazení rozhraní (rozlišení monitoru, případně nastavení zobrazení prohlížeče) je minimálně 1024px.

V případě jakýchkoliv dotazů k používání rozhraní kontaktujte řešitelský tým: interpi@interpi.cz.

1 Popis rozhraní

Rozhraní je tvořeno následujícími hlavními částmi:

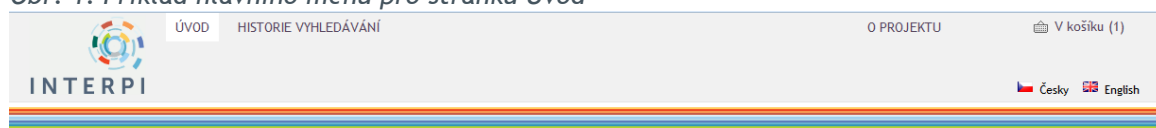
- úvod/vyhledávání,
- výsledky vyhledávání,
- detail záznamu,
- historie vyhledávání,
- košík,
- přihlášení, registrace, nastavení a služby uživatelského účtu.

Dále jsou k dispozici stránky (v patičce každé ze stránek):

- mapa stránek,
- stránka s informacemi o přístupnosti,
- stránka s návodem na využití modulu Open search,
- kontaktní formulář - „Napište nám“.

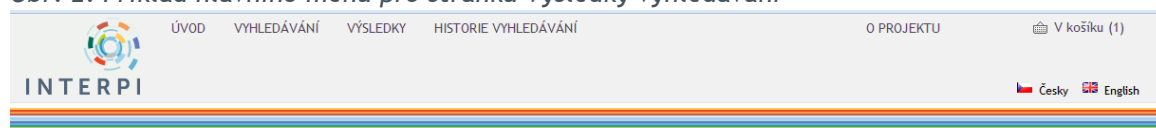
Každá stránka rozhraní má k dispozici hlavní menu, které se dynamicky mění s ohledem na obsah aktuální stránky. Součástí hlavního menu je vždy odkaz na změnu jazyka rozhraní a odkaz na stránky projektu.

Obr. 1: Příklad hlavního menu pro stránku Úvod

Úvod

Obr. 2: Příklad hlavního menu pro stránku Výsledky vyhledávání

Výsledky vyhledávání

1 2 3 4 5 20 [D]

Hlavní menu umožňuje přechod mezi jednotlivými stránkami a návrat k předchozí stránce.

Vyhledávání a prohledávání

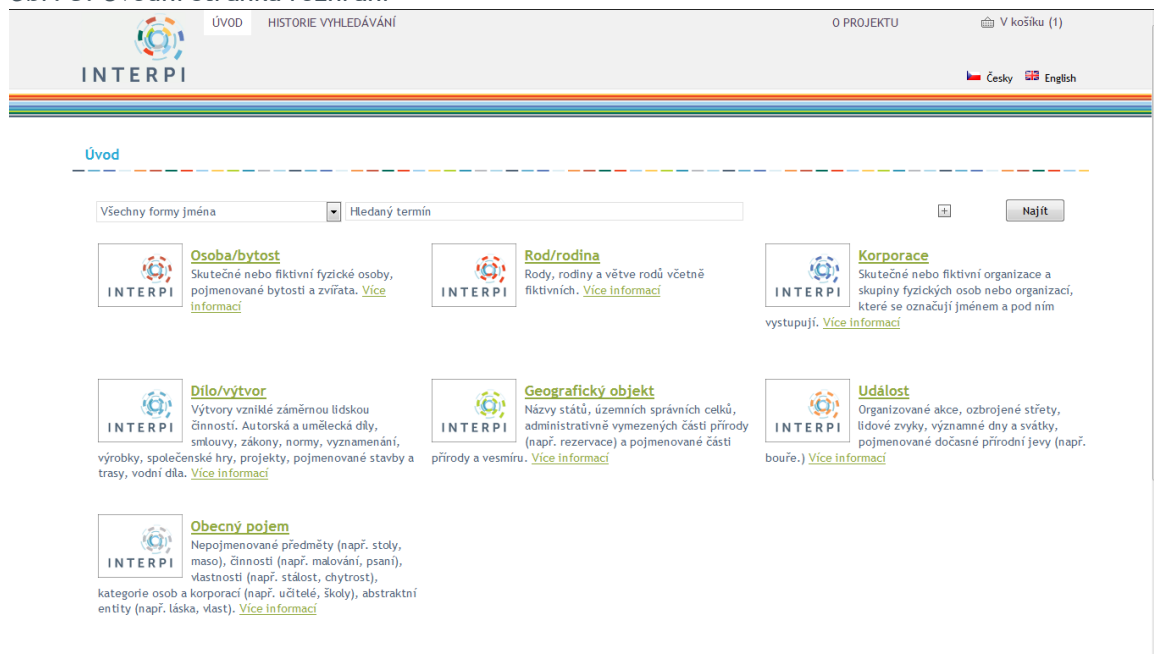
Základním cílem rozhraní je poskytnout přístup k informacím o entitách. To je možné na základě vyhledání entit pomocí formulace vyhledávacího dotazu nebo prostřednictvím sledování odkazů na stránkách - tj. prohledávání. Přístup formou prohledávání je podpořen i zobrazením tzv. fazet - tj. kritérií pro zpřesnění dotazu při zobrazení výsledků vyhledávání.

Dva způsoby přístupu - vyhledávání a prohlížení lze libovolně kombinovat např. začít odkazem na vybranou třídu entit, pokračovat zadáním vyhledávacího dotazu.

2 Úvod/Vyhledávání

Úvodní stránka je výchozím bodem k vyhledávání a prohledávání databáze. Obsahuje formulář pro výběr vyhledávacího kritéria a zadání dotazu a taktéž odkazy na jednotlivé třídy entit.

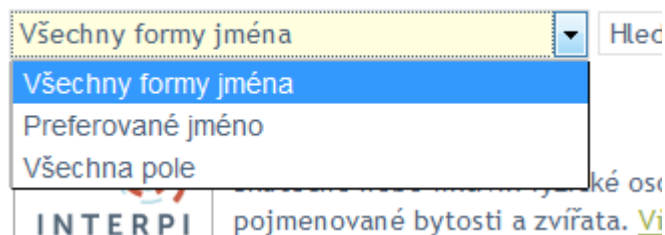
Obr. 3: Úvodní stránka rozhraní

Výběr vyhledávacích kritérií je k dispozici v horní části stránky v poli s výběrem.

Hledaný termín je možné zadat přímo, nebo ho vybrat z nabídky možných termínů (tzv. našeptávače).

Obr. 4: Příklad nabídky vyhledávacích kritérií

Nabídka vyhledávacích kritérií na úvodní stránce obsahuje pouze ta vyhledávací kritéria, která lze uplatnit ve všech třídách. Pro vyhledávání v rámci jednotlivých tříd je nabídka vyhledávacích kritérií širší a přizpůsobena datům entit v konkrétní třídě.

Pro vyhledávání pomocí základu slova je možné využít zástupný znak - hvězdičku (*), který bude nahrazen libovolnými znaky.

Vyhledávací kritéria je možné kombinovat, přidáním dalšího řádku pro další kritérium pomocí tlačítka se znakem plus (+).

Pro vyhledávání je využit jazyk CQL - pokročilí uživatelé mohou zadávat složité dotazy přímo v tomto jazyku.

Z úvodní stránky je možné přejít k vyhledávání v rámci konkrétní třídy entit - kliknutím na název třídy.

Obr. 5: Vyhledávání v konkrétní třídě

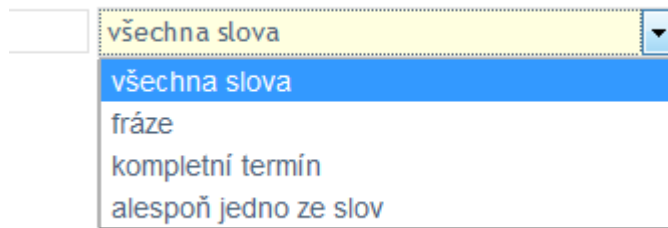
Vyhledávání pro konkrétní třídu je přizpůsobeno informacím zaznamenaným o entitách, které jsou v ní zahrnuty. Umožňuje zadat specifický dotaz. Pro formulaci dotazu jsou k dispozici:

- vyhledávací kritéria v nabídce,
- vyhledávací kritéria pro zadání datového rozsahu,
- výběr podtříd entit včetně odkazů na podtřídy entit.

Specifikace dotazu je možná taktéž pomocí určení přesnosti zadaných termínů:

- všechna slova - všechna zadaná slova se musí nacházet v konkrétním kritériu,
- fráze - zadaná slova se musí ve vyhledávacím kritériu nacházet v zadaném pořadí a mezi nimi se nesmí nacházet žádné další slovo, není důležité, zda se za nebo před uvedenými slovy nacházejí nějaká další,
- kompletní termín - vyhledávací kritérium obsahuje pouze slova uvedená v dotazu a v přesném pořadí,
- alespoň jedno ze slov - vyhledávací kritérium obsahuje alespoň jedno ze zadaných slov vyhledávacího termínu.

Obr. 6: Nabídka pro vymezení přesnosti zadaného dotazu

V případě odeslání prázdného vyhledávacího formuláře budou vyhledány všechny entity příslušné třídy. Podobně je možné pouze zadat datumový rozsah, nebo vybrat podtřídy a formulář odeslat bez zadání dalšího vyhledávacího kritéria.

3 Výsledky vyhledávání a detail entity

3.1 Výsledky vyhledávání

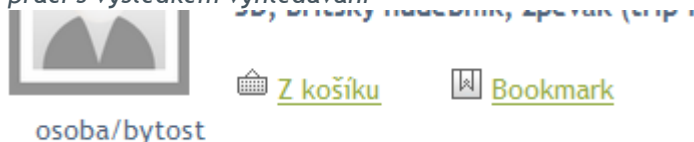
Vyhledané záznamy jsou zobrazené na stránce výsledky vyhledávání. Entity jsou zobrazené ve stručné podobě. Kliknutím na označení entity je možné zobrazit její detail.

Ve vedlejším menu jsou k dispozici fazety pro upřesnění vyhledávání. Nabídka fazet se odvíjí od toho, ve které třídě probíhá vyhledávání.

Obr. 7: Příklad zobrazení fazet ve výsledcích vyhledávání

Pro další práci s výsledky vyhledávání slouží nabídka pod každým výsledkem - pomocí odkazu je možné výsledek vložit do košíku, nebo v nabídce tzv. bookmark například informace o entitě sdílet na sociálních sítích, nebo získat další informace v jiných potenciálních zdrojích.

Obr. 8: Nabídka pro práci s výsledkem vyhledávání

3.2 Detail entity

Kvůli složitosti a obsažnosti informací o entitách může být zobrazení detailu entity rozloženo na několik tematicky specifikovaných záložek - zobrazených v levé části stránky.

Obr. 9: Příklad využití záložek pro strukturované zobrazení informací o entitě v detailu

4 Historie vyhledávání

Stránka Historie vyhledávání umožňuje návrat k zadaným vyhledávacím dotazům. Vyhledávací dotazy se uchovávají pouze pro aktuální „sezení“. Po vypnutí prohlížeče se historie vyhledávání zruší.

Obr. 10: Příklad historie vyhledávání

1.			Podtřída = ("OF")	Osoba/bytost	11:39:19
----	---	---	-------------------	--------------	----------

Dotaz je možné upravit kliknutím na ikonu pro editaci, nebo ho znovu zavolat kliknutím na jeho vymezení.

5 Košík

Stránka Košík je určena pro práci s vybranými výsledky vyhledávání. Záznamy vložené do košíku lze například vytisknout, nebo odeslat na e-mail.

Obsah košíku je taktéž platný pro dané sezení. Po vypnutí prohlížeče se obsah košíku ztratí.

Obr. 11: Příklad obsahu košíku

Košík

Počet položek v košíku: 2

1. [Bečvářová, Martina, 1971-](#)

Bečvářová, Martina; Narozena 10.1.1971 v Pardubicích. RNDr., Ph.D., odborná asistentka matematiky na FD ČVUT Praha, zabývá se historií matematiky, historií vyučování matematice, vývojem českého školství.

osoba/bytost

2. [Němcová, Alena](#)

Němcová, Alena; Ilustrátorka.

osoba/bytost

Pro odeslání záznamu e-mailem je potřeba vyplnit údaje ve formuláři. Výsledky se zobrazí e-mailu pouze se základními informacemi.

Obr. 12: Odeslání vybraných výsledků na e-mail
Odeslat e-mailem

Odesílání záznamů na e-mail.

Pole označena znakem * je nutné vyplnit.

Odeslání e-mailu

Příjemce/i: *

Předmět: *

Zpráva:

Možnosti

Řazení záznamů:

Zobrazovací formát záznamu:

- U každého záznamu zobrazit zdroj
- Vložit k záznamu odkaz na detail
- Číslovat záznamy

Ochrana proti spamu *

Nejsem robot
reCAPTCHA
Ochrana soukromí - Smluvní podmínky

Odeslat

6 Služby registrovaného uživatele

Uživatel, který je registrovaný pro využívání služeb INTERPI, se může do rozhraní přihlásit. Tím získá přístup k dalším službám:

- export záznamů z košíků,
- zasílání novinek v databázi,
- změna hesla a kontaktního e-mailu.

Uživatel, který má přístup do webového rozhraní pro zpracování entit, využije pro přihlášení do webového rozhraní pro zpřístupnění stejné přihlašovací údaje.

Stránka pro přihlášení je dostupná z hlavního menu. Na stránce kromě přihlášení je možné:

- vyplnit a zaslat registrační formulář, pokud uživatel nemá přihlašovací údaje,
- požádat o nové přihlašovací heslo - resp. využít službu „zapomenuté heslo“ a to v případě, že uživatel svoje přihlašovací heslo již nezná.

6.1 Registrační formulář

Registrační formulář je určen pro zaslání žádosti o vytvoření uživatelského účtu. Uživatel vyplní povinné údaje ve formuláři. Formulář je vybaven tzv. ochranou proti spamu, může být vyžadováno potvrzení, že jde o skutečného uživatele.

Po odeslání formuláře je potřebné počkat na schválení uživatelského účtu administrátorem. Po přijetí registrace zašle administrátor na vyplněnou e-mailovou adresu e-mail s odkazem na stránku pro vytvoření hesla.

6.2 Přihlášení

Pro přihlášení je možné využít přihlašovací jméno nebo kontaktní e-mail zadaný pro registraci a je potřebné zadat uživatelské heslo.

Pokud se nepovede uživateli 5x po sobě zadat správné přihlašovací údaje, přístup na jeho účet bude na určitý čas blokován.

Pro vygenerování nového přístupového hesla je možné využít funkci „zapomenuté heslo“.

6.3 Správa údajů v uživatelském účtu

Po úspěšném přihlášení má uživatel k dispozici další položku v hlavním menu - Nastavení. Na této stránce je možné změnit aktuální heslo, změnit kontaktní e-mail, nebo spravovat službu zasílání novinek.

6.4 Zasílání novinek

Zasílání novinek je adresní služba určena registrovaným uživatelům. Na základě výsledků vyhledávání lze nastavit zasílání novinek. V nastavených intervalech bude v databázi vyhodnocovaný stejný dotaz a novinky budou zasílány na adresu nastavenou při založení služby. Je možné mít nastavených více dotazů pro zasílání novinek.

Správa nastavených dotazů pro zasílání novinek je možná po přihlášení na stránce Nastavení.

6.5 Export záznamů z košíku

Přihlášený uživatel má možnost po vložení záznamů do košíku využít export vybraných záznamů entit ve formátech:

- proprietární XML - kompletní,
- proprietární XML - základní,
- MARC/XML - MARC21 pro autoritní záznamy,
- SKOS - pouze pro entity ze třídy obecný pojem,
- FOAF - pouze pro entity ze třídy osoba / bytost.

Pokud jsou do košíku vloženy záznamy z více tříd, nebudou k dispozici specializované exporty (SKOS a FOAF).

Košík je omezen na 2000 záznamů. Export může být časově náročný a není vhodné ho využívat pro získávání záznamů např. pro externí systémy. Pro tento účel je vhodné implementovat webové služby. Využití služby export záznamů je sledováno administrátorem a v případě podezření na zneužívání této služby může uživateli přístup ke službě zakázán.